

การพัฒนาผู้เรียนและครูในศตวรรษที่ ๒๑

โดย น.ท.สุกฤษฎี อัญบุตร

ปัจจุบันโลกได้เข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ มาถึง ๒ ทศวรรษแล้ว ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาจทำให้คนในยุคก่อนปรับตัวได้ไม่เท่าทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของโลก เข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของสังคมอย่างทั่วถึง คนในสังคมมีการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง คนทุกระดับอายุ เกือบทุกอาชีพ รวมไปถึงสถาบันการศึกษา ที่มีความต้องการสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างขาดเสียมิได้ ซึ่งส่งผลไปถึงผู้เรียนและผู้สอน ที่ต้องเตรียมความพร้อมและนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไป (สุปรียา ศิริพัฒนกุลจจร, ๒๕๕๕)

การเรียนแนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ ๒๑

ในศตวรรษที่ ๒๑ ถือเป็นช่วงเวลาที่ทำท้าทายความสามารถของมนุษยชาติ เพราะเป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และข้อมูลข่าวสารทุกอย่างก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงรอบตัวเราอีกต่อไป แค่เพียงคลิกที่ปลายนิ้ว เราก็สามารถก้าวข้ามพรมแดนไปได้ทุกซอกทุกมุมโลก ซึ่งแฉวงทางการศึกษาทั่วโลกต่างก้าวพ้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการเรียนรู้ในแบบกระบวนทัศน์ใหม่ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาคุณฐานแห่งเทคโนโลยี หรือ Technology Based Paradigm ในขณะที่ประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญและมุมมองของการเตรียมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ (พิมพ์พร ทะสี, ๒๕๖๔)

ผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

ผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ จะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ ๓ ประการ ดังนี้

ประการแรก คือ มีทักษะที่หลากหลาย เช่น สามารถทำงานร่วมกับคนมาก ๆ ได้อย่างรวดเร็ว รับผิดชอบงานได้ด้วยตนเอง และรู้จักพลิกแพลงกระบวนกรแก้ไขปัญญาได้

ประการที่สอง คือ มองโลกใบนี้เป็นโลกใบเล็กๆ ไม่ได้จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะประเทศไทย เพื่อมองหาโอกาสใหม่ ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมาย

ประการสุดท้าย คือ ผู้เรียนยุคใหม่ต้องมีทักษะด้านภาษา เพราะหากพูดหรือใช้แต่ภาษาไทยก็ จะไม่สามารถรู้เท่าทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการติดต่อสื่อสารบนโลกออนไลน์อีกด้วย

คุณลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ ๒๑

ครูเป็นบุคคลที่สังคมให้ความสำคัญและยกย่อง (พินสุดา สิริธวัชศรี, ๒๕๕๗) ครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นบุคคลที่ส่งเสริมและสร้างสรรค์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู ในบันทึกนี้ ใคร่ขอเสนอลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ ๒๑ ดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้ให้
๒. มีความรู้ ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนรู้
๓. มีทักษะการสื่อสาร
๔. อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
๕. ตื่นรู้ ทันสมัยทันเหตุการณ์
๖. ตามทันเทคโนโลยีและข่าวสาร
๗. สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน
๘. ค้นคว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
๙. เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม
๑๐. รู้และเข้าใจในอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยที่หลากหลาย
๑๑. ภาควุมใจในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก
๑๒. ยอมรับและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
๑๓. มีความพร้อมและปรับปรุงต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน

แนวทางการพัฒนาครูในศตวรรษที่ ๒๑

๑. ควรอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง
๒. ส่งเสริม กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความตระหนักให้กับครูด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ และเห็นคุณค่าความศรัทธาต่อวิชาชีพครู
๓. พัฒนาครูให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนการสอน
๔. กระตุ้นหรือเสริมแรงบันดาลใจให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์
๕. พัฒนาครูให้มีเทคนิคความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน

สรุป

ผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ต้องเป็นผู้ที่สนใจที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา มีความคิดเชิงเหตุผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้ เป็นผู้เรียนที่เป็นคนดี มีคุณธรรม และเป็นผู้เรียนที่มีจิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ มีการเรียนรู้จากการลงมือทำ และเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อรองรับและนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อย่างเต็มตามศักยภาพ และจะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความพร้อมในการทำงานและพัฒนาประเทศชาติในศตวรรษที่ ๒๑ ต่อไป

ครูในยุคศตวรรษที่ ๒๑ ต้องเป็นผู้ที่สามารถจัดระบบการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน จัดรูปแบบการสอน มีเป้าหมายหลักที่ต้องการ ให้ความสำคัญกับผู้เรียนได้ลงมือทำและพัฒนาเป็นผลงานที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะผลงานของตนเองในเชิงสร้างสรรค์ ติดตามการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ มีการเสนอแนะ และพัฒนา เพื่อให้กระบวนการนวัตกรรมเกิดขึ้น หากครูสามารถดำเนินการได้ตามข้างต้นนี้ ผู้เรียนย่อมได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ พร้อมก้าวไปสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างเต็มภาคภูมิ

บรรณานุกรม

พิณสุตา สิริธรรังศรี. (๒๕๕๗). การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ ๒๑. สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพของเยาวชน (สสค.).

พิมพ์พร ทะสี. (๒๕๖๔). การเรียนแนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ ๒๑. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔. จาก <https://sites.google.com/site/pimpontasee0024/kar-reiyn-naew-him-sahrab-stwrrs-thi-21>.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๘). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.

รายงานการติดตามคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ ๒๑. (๒๕๖๒). สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานศึกษาธิการภาค ๓.

สุปรียา ศิริพัฒน์กุลขจร. (๒๕๕๕). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The 21st Century Learning). The NAS Magazine มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี. 2, (18-20).

อ่องจิต เมธยะประภาส. (๒๕๕๗). "ครูในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะ E-Teacher"